

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3. Večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kor. a ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Povratak Nj. Vis. kneza Pavla in kneginje Olge:

Veličasten sprejem na meji in v Beogradu

Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga sta se včeraj vrnila z uradnega obiska v Italiji — Na Rakeku in v Ljubljani so ju priskrbeno sprejeli, v Beogradu pa ju je pričakal na kolodvoru Nj. Vel. kralj Peter II. s kraljevima namestnikoma in člani vlade

Rakek, 15. maja, d. Ob 10.45 je na Rakek privozil dvorni vlak, s katerim sta se Nj. Vel. knez namestnik Pavle in Nj. Vis. kneginja Olga vračala s spremstvom iz Italije. Na postaji je visoka potnika pozdravil ban dr. Natlačen, k sprejemu se je zbrala množica občinstva, posebno številno pa je bila zastopana šolska mladina. Nj. Vis. knez namestnik se je pomudil v prijaznem razgovoru z zbranimi predstavniki, dokler ni po nekaj minutah vlak med živahnim pozdravljanjem občinstva odpeljal dalje proti Ljubljani.

Sprejem v Ljubljani

Ljubljana, 15. maja, d. Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in kneginji Olgi so v Ljubljani priredili slovesen sprejem. S kolodvorskega postopja je dopoldne zavihrala državna trobojnica, peron pa je bil ves v cvetju in zelenju. Na peronu so se zbrali predstavniki oblasti in korporacij, številno članstvo raznih društev, med njimi žene in dekleta v narodnih nošah ter

močne skupine mladine, ki so prihajale z državnimi trobojnicami na čelu. Pri svečanem sprejemu sta sodelovali železničarska in poštarska godba.

Točno ob 12. je dvorni vlak med ovacijami zbranega občinstva privozil na postajo. Godba je zaigrala državno himno, ki so jo vsi prisotni poslušali odkritih glav. Nj. Vis. knez in kneginja sta med neprestanim pozdravljanjem izstopila iz svojega vagona ter se pozdravila s predstavniki oblasti in zastopniki ljubljanskega občinstva. Prav tako so izstopili tudi zunanji minister dr. Cincar Marković in ostali člani spremstva, med njimi minister dvora Milan Antič, prvi adjutant Nj. Vel. kralja divizijski general Nikola Hristić, poveljnik vojne mornarice viceadmiral Marjan Polić in drugi.

Zastopnice ženstva so knezu in kneginji poklonile dva velika, krasna šopka rož. Knez in kneginja sta nato še nekaj minut ostala v prijaznem razgovoru s predstavniki Ljubljane, ves čas oblegana od množice fotoreporterjev. Medtem so železničarji razklopili dvorni vlak in ga preure-

dili v dvoje garnitur. Knez in kneginja sta se umaknila v svoj salon in med ponovnimi ovacijami ju je njun vlak ob 12.18 odpeljal.

Svečan sprejem v Beogradu

BEograd, 17. maja, sd. Dopoldne ob 9.30 sta se vrnila v Beograd Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga. Na topičerski postaji so jima priredili nad vse slovesen sprejem. Pred dvorsko čakalnico je bila postavljena častna četa kraljeve garde z zastavo in godbo. Pred prihodom vlaka so se zbrali pred dvorsko čakalnico vsi člani vlade s predsednikom Dragišo Cvetkovićem, predsednikom senata dr. Korošcem, predsednikom skupštine Simonom, ministrom dvora Milanom Antičem, maršal dvora Čolak Antič, prvi adjutant Nj. Vel. kralja general Hristić, načelnik generalnega štaba general Simović, poveljnik mesta Beograda general Kosić ter člani civilne in vojaške hiše Nj. Vel. kralja. Neposredno pred prihodom vlaka sta se

pripeljala na postajo tudi kraljevska namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović, za njima pa Nj. Vel. kralj Peter II. Dvorni vlak je pripeljal na kolodvor ob 9.30. Godba kraljeve garde je zaigrala državno himno. Knez Pavle in kneginja Olga sta stopila iz vlaka zelo dobro razpoložena. K njima je takoj stopil Nj. Vel. kralj Peter II. ter se z obema poljubil. Zatem sta kralj Peter II. in knez namestnik Pavle obšla častno četo, nakar sta se pozdravila z vsemi dostojanstveniki, ki so bili zbrani na železniški postaji ter se obnem z njimi podala v dvorsko čakalnico, kjer se je knez namestnik Pavle dalj časa razgovarjal.

Po razgovoru v dvorni čakalnici so se vsedli v prvi avtomobil Nj. Vel. kralj Peter II., knez Pavle in kneginja Olga ter se ob navdušenih pozdravih vseh navzočih odpeljali v Beli dvor na Dedinju.

Pri sprejemu kneza namestnika Pavla in kneginje Olge je bil navzoč tudi italijanski poslanik kna našem dvoru Mario Indelli z vsem osebjem poslanstva ter številni domaći in tuji časniki.

Zasedanje gosp. sveta Balkanske zveze v Bukarešti

Beograd, 16. maja. AA. Snoči je odpotvala v Bukarešto naša delegacija za šesto zasedanje gospodarskega sveta Balkanske zveze. Zasedanje se bo začelo 17. maja. Delegaciji predseduje Milovan Prodanović, svetnik zunanjega ministrstva, člani pa so pomočnik glavnega ravnatelja državnih železnic Josip Cugmus, višji svetnik ministrstva za pošte Pavle Babić, šef odseka za tujski promet v trgovinskem ministrstvu Jasja Grgašević, svetnik trgovinskega ministrstva Boško Djordjević, višji svetnik prometnega ministrstva Franjo Podbregar, izvedenec zunanjega ministrstva za pomorska vprašanja Slavko Sirišević, pomočnik upravnika zavoza za pospeševanje zunanje trgovine Miloje Andrić, svetnik trgovinskega ministrstva dr. Boško Masić, vseučiliški docent dr. Vladislav Brajković, in tajnik delegacije pisar zunanjega ministrstva Kosta Cukić.

Direktor „Hrvatske straže“ odstopil

Zagreb, 16. maja, e. V današnji številki objavlja „Hrvatska straža“, ki velja za glasilo hrvatskih klerikalcev, na čelu lista pismo kanonika in profesorja Janka Simraka, v katerem izjavlja, da zaradi prezahtevnosti odloga dolžnosti direktorja „Hrvatske straže“. Zatrjuje se, da bo po sporazumu med visokim duhovščino na Hrvatskem najbrž prišlo do ustanovitve novega katoliškega dnevnika. Do teh sprememb bo prišlo zaradi tega, ker večina duhovščine odklanja pisanje „Hrvatske straže“.

Kanada pričakuje visoke goste

Ottawa, 16. maja, e. Predsednik kanadske vlade je izjavil v parlamentu, da se bosta angleški kralj in kraljica izkrcala v Quebecu zaradi nastale zamude še le v sredo 17. t. m. ob 10.30 krajevnega časa. V programu bivanja kraljevske dvojice ni nobene bistvene spremembe razen te, da se bosta kralj in kraljica mudila v Kanadi samo tri in ne štiri dni, kakor je bilo prvotno določeno. Za sprejem visokih gostov je že vse pripravljeno.

»Empress of Australia«, 16. maja. AA. Reuterjev poseben dopisnik poroča, da je vreme izredno lepo, pogled na morje, ki se kopa v soncu, je izredno veličasten. Danes dopoldne se »Empress of Australia« nahaja 450 milj oddaljena od Quebeca. Ladja bo zaplula v severni kanal reke Sv. Lovrenca mimo Orleanskega otoka v sredo ob 4. jutraj. Dva kanadska rušila sta priplula »Empress of Australia« naproti. Nad parnikom krožijo od časa do časa kanadska letala.

Lindbergh postane minister novega ameriškega ministrstva za letalstvo

Newyork, 16. maja. AA. Listi poročajo, da namerava ameriška vlada osnovati neodvisno ministrstvo za letalstvo, na čelu katerega bo stal polkovnik Lindbergh. Do zdaj je letalstvo bilo podrejeno deloma vojnemu, deloma mornariškemu ministstvu.

Poplave v Nemčiji

Stuttgart, 16. maja, g. Zadnje dni so bili na Württemberskem hudi nalivi, ki so imeli za posledico silen porast voda. Celotna najmanjši potoki so prestopili bregove. Nastale so velike poplave, tako da je zelo oviran tudi promet. Dosedaj beležijo tudi dve smrtni žrtvi. V prizadete kraje so poslali na pomoč vojaštvo.

Angleško-bolgarska pogajanja

Sofija, 15. maja, e. Eden članov angleške trgovinske misije, ki se je mudila te dni v Bukarešti, je prisel v Sofijo, kjer se je razgovarjal s finančnim, gospodarskim in kmetijskim ministrom ter s predstavniki bank in trgovine. Sodijo, da so razgovori v zvezi z novimi trgovinskimi krediti, ki bi jih dala na razpolago Anglija Bolgariji pod gotovimi pogoji.

Angleški protest v Tokiju

Tokio, 16. maja, br. Angleški poslanik v Tokiu Craigie je v zunanjem ministrstvu protestiral zaradi številnih incidentov, ki so se pripetili v Kulangu, mednarodni koncesiji Amoi, ki so jo zasedle japonske čete. Japonci so tedaj aretirali več Angležev in drugih tujcev ter izvršili v njihovih stanovanjih preiskave.

Borzna poročila.

Curih 16. maja. Beograd 10, Pariz 11.79, London 20.84, New York 44.125, Bruselj 75.75, Milan 23.42, Amsterdam 239.87, Berlin 178.62, Praga 15.25, Varšava 83.75, Sofija 5.40, Bukarešta 3.25.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

Francija bo posredovala v pogajanjih med Anglijo in Sovjetsko Rusijo

Včeraj je bil v Londonu izročen odgovor ruske vlade — Moskva zahteva vojaško zvezo

Pariz, 16. maja. AA. V zvezi s pogajanjmi med Anglijo in Rusijo je francoski zunanji minister Bonnet sprejel snoči sovjetskega veleposlanika Surica. Kakor poroča »Journal«, je Suric sporočil Bonnetu ob tej priliki odgovor Rusije angleški vladi o sodelovanju Sovjetske Rusije pri organizaciji varnosti v Evropi. Moskva je stavila gotove pripombe k londonskim predlogom, Moskva zahteva posebno točno določitev obsega sodelovanja Rusije pri podpori državam, kateri sta Anglija in Francija dali garancije. Sovjetska Rusija vztraja pri svojem prvotnem predlogu, da morajo vse tri velesile, Francija, Anglija in Rusija neposredno sodelovati na osnovi popolne enakosti in vzajemnosti. Razen tega zahteva Rusija, da prevzamejo zapadne demokracije v baltičkih državah garancije, kakor so jih prevzele za Poljsko. Kar se ti-

če Francije, pravi »Journal« bo ona napravila vse, kar zahteva splošna varnost. »Jour« prinaša dopis iz Londona, v katerem naglašajo, da so podani vsi pogoji, da najdemo novi predlogi Moskve v Londonu ugodnejši sprejem kakor bi to bilo pred nekoliko tedni, in to iz sledečih razlogov: 1. ker je bil v tem času sklenjen angleško-turški sporazum, 2. ker so se po pravili odnosili med Rusijo in Rumunijo po potovanju Potemkina v Bukarešto, in 3. ker je prišlo do zblizanja med Mosko in Varšavo.

»Figaro« prinaša dopis iz Londona, v katerem pravi, da bosta Anglija in Rusija zahtevali v primeru, da ne bi mogli poravnati vseh nesporazumov, posredovanje francoske vlade. Govori se, da je francoska vlada že izdelala kompromisen predlog med stališči Londona in Moskve.

Hitlerjev predlog besedila italijansko-nemškega pakta

Italija in Nemčija bosta po tem predlogu nerazdružljivo povezani za mir in vojno

Berlin, 16. maja, r. Po zanesljivih informacijah je podpis italijansko-nemške vojaške zveze predviden za drugo soboto. V službenih krogih potrjujejo te informacije, izjavljajo pa, da točen dan podpisa še ni določen.

Nemška vlada je včeraj preko svojega poslanika v Rimu sporočila italijanski vladi svoj načrt besedila nameravanega pakta. Glede vojaškega dela tega pakta je sporazum že dosežen, pogajanja pa se vodijo še glede političnega dela, ki se nanaša na razdelitev interesnih področij v Evropi.

Vojaški del pakta bo vseboval v glavnem naslednje določbe:

1. V primeru oboroženega spopada v Evropi bosta Italija in Nemčija takoj stopili v zvezo po svojih vojaških delegatih.

Ti delegati bodo v naprej določeni in bodo njihova imena zabeležena v tajnem protokolu, ki bo priložen kot dodatek k paktu. Po potrebi se bo lahko ta protokol popravljalo.

2. Italija in Nemčija bosta potrdili, da so njuni interesi nedeljivi in neomajno medsebojno povezani. Ne glede na to, ali bo v eventualno vojno zapleten samo eden ali oba partnerja, bosta Rim in Berlin postopala popolnoma enotno in to v popolnem obsegu ter posegla v razvoj dogodkov z vsemi oboroženimi silami Italije in Nemčije.

3. Oba podpisnika se obvezujeta, da vse dotlej, dokler traja vojna, nobeden izmed njih ne bo sklenil kakšnega separatnega

miru ali neodvisno sklenil mir ali vodil pogajanja.

Ta klavzula je glavna točka Hitlerjevega programa. Politični del pakta bo v glavnem sankcioniral obstoječe zavezništvo med Rimom in Berlinom. Dodani bosta samo naslednji dve novi točki:

1. Oba podpisnika se obvezujeta, da bosta spoštovala obsežnejše obstoječe zavezniške pogodbe in prijateljstva.

2. Oba podpisnika se obvezujeta, da ne bosta pričela nikakih novih pogajanj za sklenitev novih pogodb, ne da bi se poprej o tem medsebojno posvetovala.

Hitler je predlagal, naj se tak pakt sklene za dobo 10 let, po preteku tega roka pa bi se pakt nanovo prilagodil tedanjemu položaju na podlagi dotedanjih praktičnih izkušenj.

Poljska hladnokrvno motri položaj Resno opozorilo gdanskemu senatu ni ostalo brez vpliva na dogodke

Varšava, 16. maja, r. Z uradne poljske strani izjavljajo, da bi imel vsak poskus, ki bi stremel za tem, da se spremeni sedanje stanje stvari v Gdansk, za posledico neposredno akcijo poljske oborožene sile, ki je v popolni vojni pripravljenosti.

V oficijoznih krogih naglašajo, da je bila poljska vlada prisiljena podati to izjavo, ker so v zadnjih 48 urah prihajale vesti, da se narodno socialistično vodstvo v Gdansk, ki ga Poljska zavzela pomirljivo stališče, tudi če bi se v Gdansk izvedel plebiscit ali pa izvršil prevrat. Prepoved nedeljskih svečanosti v spomin Pilsudskega s strani gdanskega senata je izzvala novo ogorčenje. V zunanjem ministristvu izjavljajo, da se Poljska ne bo zadovoljila s to prepovedjo, marveč bo zahtevala točnih pojasnil, ker je s to prepovedjo prizadeta poljska čast.

V varšavskih političnih krogih naglašajo, da poljska vlada popolnoma hladnokrvno gleda na položaj v Gdansk. Politika gotovih dejstev se je preživela in zato tudi v Gdansk ni treba več pričakovati kakšnega »izvršenega dejstva«, ker bi to pomenilo vojno. Vse, kar se sedaj dogaja v Gdansk, ima enako, kakor vesti o morebitnem plebiscitu, samo propagand-

ni značaj. Gre zgolj za to, da bi se porušilo poljsko-angleško-francosko sodelovanje za primer, da nastanejo zaradi Gdanske resni zapletljaj. Varšavski politični krogi napovedujejo, da bo poljska vlada poslala gdanskemu senatu posebno noto, če ne bodo prenehali napadi na poljsko manjšino v Gdansk.

Varšava, 16. maja, br. »Poljski Večor« se bavi z vestmi o plebiscitu v Gdansk in piše, da je tak plebiscit docela nepotreben. Nikče ne osporava nemškega značaja tega mesta. V ostalem pa so plebisciti zadnje dobe še v živem spominu. Poljska ne zahteva nič drugega, kakor da se spoštujejo njene pogodbeno zajamčene pravice.

Varšava, 16. maja, e. Snoči je bila prirejena manifestacija Hitlerjevih napadalnih oddelkov v Gdansk. Prireditve je bila izvedena v mnogo manjšem obsegu, kakor so prvotno nameravali. Nikjer ni prišlo do resnejših incidentov. Stab Hitlerjeve stranke v Gdansk je na svoji zadnji seji sklenil, da se bo za sedaj vršila samo skromna prireditve, ki ne bo imela nobenega izzivalnega značaja.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

Patriotizem francoskega naroda:

V 6 urah vpisanih 6 milijard mirovnega posojila

Prodoren uspeh francoske vlade, ki dokumentira ne samo solidno obnovo državnih financ, marveč tudi nacionalno slogo francoskega naroda

PARIZ, 16. maja, br. Zaradi naglega oboroževanja in obsežnih priprav za obrambo francoskega imperija so se silno povišali tudi državni izdatki. Čeprav razpolaga vlada z velikimi finančnimi rezervami, se je odločila za razpis novega notranjega posojila, da bi na ta način pred vsem svetom posvedočila popolnoma izvršeno sanacijo državnih financ, ob enem pa dala francoskemu narodu priliko, da javno manifestira svojo neomajno odločnost v obrambi svobode in miru.

Včeraj zjutraj je bil brez prejšnje napovedi objavljen razpis novega notranjega posojila v višini šest milijard frankov. Vlada je nazvala to za »mirovno

posojilo«, ker smatra, da je močno oborožena in vsestransko pripravljena Francija največje jamstvo za ohranitev miru v Evropi. Rok vpisovanja ni bil omejen, le višina posojila je bila maksimalna na šest milijard, čeprav je poteklo od razpisa komaj šest ur. Vpis daleč presega določeno vsoto 6 milijard, še vedno pa se javljajo novi interesi. Kot posebno značilno naglašajo listi, da je to res pravo narodno posojilo, ker so ga vpisali ne samo velekapitalisti, nego

tudi mali ljudje, obrtniki, uradniki in tudi delavci. Francoski narod je tako najbolj zgovernno dokazal svoj globoki patriotizem, svojo vero v moč in bodočnost Francije in svojo privrženost mirovni politiki. Vsa javnost je izreden uspeh tega posojila pozdravila z največjim zadoščanjem.

LONDON, 16. maja, br. Angleški finančni in politični krogi so postali nad vse pozorni sprito prodornega uspeha francoske vlade z razpisom mirovnega posojila, ki je bilo vpisano v rekordnem času. Ni dvoma, da bi pred 8 meseci tak uspeh ne bil mogoč. Zato tudi sedaj ni nihče računal s tem, da se je mogel

položaj francoskih financ v tako pičlem času tako radikalno spremeniti. Francija je s tem dokazala, naglašajo v Londonu, da je vredna svojega imena, ki ga kot velesila uživa po vsem svetu. Francozi so dokazali svoj neomajni patriotizem, svojo zaupanje v Daladierovo vlado in v bodočnost Francije tudi v času, ko ubirajo ljudje z zgolj kapitalistično miselnostjo druga pota. Francija je dokazala, da ne bodo izpolnili svoje narodne dolžnosti le njeni ljudje, nego tudi njen denar. Stabilizacija francoskega franka pa bo, tako naglašajo v Londonu prispevala tudi k stabilizaciji miru na evropskem kontinentu.

